

CIKLIDISTIT ry.
FINNISH CICHLID CLUB

Helsingissä, 21. päivänä maaliskuuta 2013

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00023 VALTIONEUVOSTO

Ciklidistit ry:n kannanotto vireillä olevaan eläinsuojelulainsäädännön uudistushankkeeseen

Ciklidistit ry. pyytää kunnioittavasti saada esittää näkemyksensä vireillä olevasta eläinsuojelulainsäädännön uudistuksesta. Ciklidistit ry yhtyy täysin siihen, mitä Helsingin Akvaarioseura r.y. on 12.2.2013 päivätyssä kannanotossaan esittänyt.

Ciklidistit ry. on valtakunnallisesti toimiva yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää kirjoahvenharrastusta. Kirjoahvenet eli ciklidit on suurimpiin ja suosituimpiin kuuluva akvaariokalaheimo. Yhdistys on perustettu vuonna 1997 ja sillä on noin 100 jäsentä.

Kunnioittavasti

Ciklidistit ry.

Mikael Westerlund
puheenjohtaja

Marja Borchert
sihteeri

Helsingissä, 12. helmikuuta 2013

**Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30**

00023 VALTIONEUVOSTO

**Helsingin Akvaarioseura r.y:n kannanotto vireillä olevaan eläinsuojelulainsäädännön
uudistushankkeeseen**

Helsingin Akvaarioseura r.y. pyytää kunnioittavasti saada esittää näkemyksensä vireillä olevasta eläinsuojelulainsäädännön uudistuksesta. Helsingin Akvaarioseura r.y. ilmaisee jäljempänä kantansa lakiuudistukseen sekä yleisesti periaatteellisella tasolla, että akvaarioharrastusta ja akvaariokalojen pitämistä koskevalta osalta.

Katsomme, että lakiehdotuksen valmistelussa tulisi kuulla eri eläinryhmiä pitävien tahojen asiantuntijaedustajia, ei pelkästään eläinten pitoon usein kielteisesti suhtautuvia eläinsuojelujärjestöjä.

Yleistä

Ihminen on kautta aikojen käyttänyt muita eläimiä, sekä luonnonvaraisia että hoidettavakseen ottamiaan eläimiä. Aluksi eläimistä on saatu ruokaa, nahkaa/turkiksia vaatteiksi sekä luita/sarvia työkaluiksi ja aseiksi, sittemmin eläimiä on käytetty vartiointiin, ja myös seuraksi. Nykypäivänä eläimiä käytetään myös tieteelliseen tutkimukseen, lääkkeiden kehitykseen sekä harrastuseläiminä.

Katsomme, että eläinsuojelulainsäädännön tarkoituksena olisi edistää eläinhyvinvointia kaikissa niissä yhteyksissä, missä ihminen käyttää eläimiä tai on kanssakäymisessä eläinten kanssa. Sitä vastoin eläinsuojelulainsäädännön tarkoituksena ei tulisi olla rajoittaa taikka kieltää eläinten käyttöä sinänsä.

Eläinlajeja on niin suuri lukumäärä, että minkään lainsäädännön avulla ei voida yksityiskohtaisesti hallita kaikkien eläinten ominaisuuksia ja tarpeita. Sama koskee tilanteita, joissa viranomainen soveltaa säädettyä lakia eri eläinryhmiin. Sitä vastoin omaan erityisalaansa vihkiytynyt harrastaja voi hyvinkin omaksua niitä eläimiä koskevat syvälliset tiedot, joista juuri hän on kiinnostunut.

Yksityiskohtaisen, eri eläinryhmien tarpeet huomioon ottavan lain säätämisen vaikeus ei saa johtaa siihen, että ylimalkaisesti kielletään kansalaisilta eläinten pitäminen tai rajoitetaan sitä. Myöskään viranomaisen vaikeudet hankkia tai hallinnoida tiettyjä eläinlajeja koskevaa yksityiskohtaista tietoa ei saa olla peruste näiden eläinten pidon rajoittamiselle. Vaikeudet lain säätämisessä tai sen soveltamisen valvonnassa eivät ole asiallisia perusteita varovaisuusperiaatteen mukaiselle, tietyn eläinryhmän pidon kieltävän tai sitä rajoittavan lainsäädännön omaksumiselle.

Eläinsuojelulainsäädännön, viranomaistoiminnan ja eläinten pitämisen tulee perustua eläinten ja niiden itseisarvon kunnioitukselle. Eläimillä on oikeus mielekkääseen ja kärsimyksestä vapaaseen elämään. Niiden

itseisarvo tunnustetaan, ts. niiden arvo ei ole riippuvainen siitä, mitä hyötyä ihmisellä mahdollisesti on niistä.

Eläinsuojelulainsäädännön, viranomaistoiminnan ja eläinten pitämisen tulee perustua tieteelliseen tutkimukseen ja todennettuihin käytännön kokemuksiin.

Lakiuudistuksen tavoitteena tulisi olla eläinsuojelun tason parantaminen. Uudistuksen tulisi selventää lakia ja joustavoittaa sen käytäntöön soveltamista.

Koska akvaariokalat ja niiden tarpeet ovat hyvin erilaisia, katsomme että ei ole tarkoituksenmukaista ottaa lakiin yksityiskohtaisia rajoituksia, vaan ne sopivat suosituksenomaisina paremmin alempiasteisiin viranomaisohjeisiin tai vielä paremmin eläinsuojeluvalvojen työtä ohjaaviin käsikirjoihin. Tähän palataan jäljempänä eri kohdissa. Yksityiskohtaista tietoa eri eläinryhmiin kuuluvien lajien ominaisuuksista ja tarpeista on saatavissa eläinryhmien harrastajajärjestöiltä.

Eläinten pitoa koskevien eri säädösten ja määräysten löytäminen on nykyisellään hankalaa, erityisesti maallikoille. Viitteet tai linkit kyseisiin muihin lakeihin/määräyksiin, esimerkiksi sellaisiin, jotka koskevat eläinten kuljetusta tai eläinlääkkeitä, olisivat hyödyllisiä soveltamisen kannalta.

Valvonta tulee pitää viranomaisten käsissä. Mikäli valvonta- tai tarkastusvaltuuksia kuitenkin annetaan muille kuin viranomaisille, on varmistettava näiden muiden tahojen osaaminen ja puolueettomuus. Valvonta- tai tarkastusvaltuuksia ei tule antaa tahoille, joiden päämääränä on eläinten pidon estäminen tai haittaaminen.

Eläimiä on pidettävä hyvin ja niitä tulee suojata sekä fyysiseltä että psyykkiseltä kärsimykseltä. Lakiin tulee kirjata kärsimyksen määritelmä. Esimerkiksi Ruotsin lakiehdotuksessa on melko hyvä eläinkärsimyksen tarkempi määritelmä: "Med lidande avses i den nya lagen både psykiskt och fysiskt lidande. Med psykiskt lidande avses t.ex. ångest, rädsla, stress, m.m. Med fysiskt lidande avses t.ex. smärta, skador och bestående men, men även det obehag som köld, hetta, svält, törst osv. innebär".

Harrastuseläimille tulee tarjota hyvä eläinhyvinvointi (animal welfare), mihin sisältyy eläinsuojelu, eläinten terveys ja eläinten tarpeiden täyttäminen.

Harrastuseläintoiminnassa ei ole mikään itseisarvo pyrkiä jäljittelemään olosuhteita, jotka ovat "luonnollisia" kyseiselle lajille. Luonnossa lajit ovat usein pakotetut elämään olosuhteissa, jotka ovat hengissä pysymisen rajoilla, ja niitä vaanivat loiset ja pedot. Harrastustoiminnassa voidaan hyvinkin tarjota eläimille "luonnollista" paremmat olosuhteet, eikä tätä tulisi lailla tai muilla määräyksillä rajoittaa. Eri asia on, että eläinten tulisi myös vankeudessa voida käyttäytyä luonnollisesti.

(Ruotsin ehdotuksesta:

...djur ska hållas och skötas på ett sådant sätt att de ges möjlighet att utföra sådana naturliga beteenden som

- djuren är starkt motiverade för, och
- som ger djuren en funktionell återkoppling, dvs. minskar djurets motivation att utföra beteendet i fråga, samt
- relaterar till djurens behov av rörelse, vila, komfort, sysselsättning, födosök och socialt umgänge.

... djur ska hållas på ett sådant sätt att uppkomsten av beteendestörningar förebyggs.)

Harrastuseläinten heitteillejätö sekä laskeminen vapaaksi luontoon tulee erityisesti estää lainsäädännöllä. Sääolosuhteemme aiheuttavat eläimille kärsimystä, ja lisäksi vieraslajit tai niiden sairaudet voivat uhata luonnonvaraisia lajeja.

Omistaja on vastuussa harrastuseläimen hyvinvoinnista

Laissa tulisi säätää harrastuseläimen omistajalle tai tosiasialliselle haltijalle vastuu eläimen hyvinvoinnista. Harkittava on, tuleeko omistajan olla täysi-ikäinen, vai riittääkö esim. 15 tai 16 vuoden ikä.

Harrastuseläimen pitäjällä tulee olla riittävät tiedot eläimestä ja sen tarpeista ja taidot hoitaa sitä.

Myös maahantuojilla sekä tukku- ja vähittäiskauppiaille tulee olla riittävät tiedot käsittelemistään eläimistä ja niiden tarpeista ja taidot hoitaa niitä.

Eläimen luovuttajalle voisi säätää velvollisuuden antaa tietoja eläimestä sekä kielto luovuttaa eläin henkilölle, jolla ei ole sen pitämiseen tarvittavia tietoja ja taitoja. Eläimen ikää koskevat luovutusrajoitukset eivät sovellu akvaariokaloihin. Kutevien hammaskarppien osalta jopa mätimunien luovuttaminen on hyväksyttävää. Luonnossa näiden kausikalalajien mätimunat kuivuvat kuivan kauden aikana ja kuoriutuvat vasta seuraavan sadekauden alettua. Niitä voi siis hyvin kuivata ja vaikkapa lähettää postitse. Parempi olisi säätää yleisesti, että kalaa ei saa luovuttaa, ellei se iältään ja kunnoltaan ole luovutuskelpoinen.

Lain soveltamisalan rajaus

Katsomme, että lakia tulisi soveltaa vain selkärangaksiin eläimiin. Soveltaminen myös selkärangattomiin johtaa absurdeihin tilanteisiin. Nykyisen tietämyksen perusteella ei ole eläinsuojelullista syytä kieltää esimerkiksi loisten torjuntaa tai harrastuseläinten ruokkimista elävillä selkärangattomilla eläimillä. Mikäli eläinsuojelulaki ulotetaan koskemaan kaikkia eläimiä, tulee käytännöllisistä syistä säätää tarkemmin, mitkä rajoitukset koskevat mitäkin lajiryhmiä. Esimerkiksi yleiset lopettamista koskevat määräykset ja kielto ruokkia elävillä selkärangattomilla soveltuvat huonosti kaloihin. Tulisi joko todeta, että lopettamista koskevat määräykset eivät koske akvaariokaloja, tai tulisi säätää erikseen miten akvaariokalan saa lopettaa. Tällöinkin saattaa olla syytä erilaisiin määräyksiin erikokoisille kaloille.

Akvaariokalat

Toisin kuin monille muille eläimille, akvaariokaloille voidaan tarjota akvaariossa olot, jotka ovat miltei yhtä hyvät, tai jopa paremmat kuin luonnossa. Luonnossa monet lajit elävät hengissä pysymisen rajoilla, joko huonoissa vesiolioissa, äärimmäisissä lämpötiloissa ja/tai petojen tai loisten vaanimina. Akvaariokalat sopeutuvat varsin hyvin pidettäväksi vankeudessa edellyttäen, että niiden tarpeet tunnetaan ja niille tarjotaan sopivat olot. Ei ole osoitettu, että tässä suhteessa olisi merkittäviä eroja luonnosta pyydystettyjen kalojen ja vankeudessa viljeltyjen kalojen välillä, joten ei ole olemassa eläinsuojelullista syytä yleisesti rajoittaa luonnosta pyydystettyjen kalojen pitämistä. Tämä koskee sekä Suomessa että ulkomailla pyydystettäviä kaloja. Akvaariossa voidaan pitää myös kotimaisia kaloja, sekä makean että murtoveden lajeja.

Ei myöskään ole perusteltua kieltää kalojen pyydystämistä akvaarioharrastukseen, kun samalla kalojen pyydystäminen virkistyskalastuksen nimellä on sallittua. Akvaarioharrastukseen pyydystettävät kalamäärät ovat huomattavasti pienempiä kuin sekä ammattikalastuksen että virkistyskalastuksen määrät. Lisäksi akvaariokalojen pyydystyksessä käytetyt menetelmät ovat melko humaaneja verrattuna ammatti- ja virkistyskalastuksen menetelmiin. Akvaariokalat pyritään luonnollisesti pyydystämään niitä vahingoittamatta.

Akvaariokalojen pyydystäminen luonnosta ei pääsääntöisesti uhkaa luonnonkantoja. Harrastukseen pyydystettävät kalat ovat lukumäärältään varsin vähäiset verrattuna elintarvikkeiksi kalastettuihin kaloihin. Sellaisen kannan tueksi, että akvaariokalojen pyynti luonnosta olisi väärin, ei ole olemassa mitään tieteellisesti osoitettuja tosiseikkoja. Sitä vastoin akvaariokalojen pyynti antaa usein paikallisväestölle lisäansiomahdollisuuden ja sitä kautta kannustimen suojata ja säilyttää kalojen luonnolliset elinympäristöt. Myös akvaariokalojen pienimuotoinen viljely pyyntipaikkojen läheisyydessä lisää paikallisväestön toimeentulomahdollisuuksia.

Joissakin tapauksissa kalalajeja, jotka luonnossa ovat uhanalaisia tai jo sukupuuttoon kuolleita, on voitu pelastaa akvaarioharrastuksen kautta (esim. monet Viktoriajärven kirjoahvenlajit). On myös hyviä esimerkkejä siitä, että akvaariokalojen ainutlaatuisia elinympäristöjä voi säästyä ihmisen turmelemiselta sen avulla, että niihin kiinnittyy yleistä huomiota akvaarioharrastuksen kautta (esim. Belo Monte -patoprojekti Amazonasissa). Monet ihmisten muut hankkeet siis uhkaavat biodiversiteettiä, kun taas akvaariokalojen pyynti usein tukee biodiversiteetin säilymistä. Luonnonsuojelulliset näkökohdat siis puoltavat akvaariokalojen pyyntiä.

Lainaus Ornamental Fish International:in kotisivulta:

"Worldwide, wild-caught freshwater fishes constitute a small portion of aquarium fish market (5-10%). Locally, a single species, the Cardinal Tetra, constitutes 80-90% of total catch; the fluctuation in quantity and quality of catch and shifting market interest are the main constraints on the further development of the ornamental fishery. If commercial fish breeders outside the region are successful in producing Cardinal Tetras in large quantities that are more competitive in the international marketplace, the ornamental fishery and the socio-economic base of the Rio Negro basin may collapse.

Some green organisations have advocated a total ban of the wild-caught ornamental fish trade in fear of the extinction of wild fishes due to over-exploitation, or on issues of animal welfare rights. If any of these scenarios become true, local people will be forced to seek alternative means for their sustenance. Unfortunately, most of the available alternatives are not sustainable and are more damaging to the environment."

Akvaariokalojen hoito

Akvaarioharrastus on niin monipuolista ja eri kalalajien koot ja tarpeet niin erilaisia, että yksityiskohtaiset määrälliset rajoitukset koskien akvaarioiden lukumäärää tai kokoa tai kalojen lukumäärää tai kokoa, saatikka sitten veden koostumusta tai lämpötilaa, eivät ole tarkoituksenmukaisia. Esimerkiksi akvaarion minimikokosuosituksille tai laskukaavoille siitä, montako tietyn pituiseksi kasvavaa kalalajin edustajaa voidaan ottaa tietyn kokoiseen akvaarioon, ei ole eläinsuojelullista perustetta.

Parempi olisi säätää, että kullekin kalalle tulee tarjota sille sopivat olot. On myös otettava huomioon, että akvaarionharrastajan mahdollisuudet tarjota akvaariokalalle hyvät olot riippuvat, paitsi kunkin yksittäisen kalalajin tarpeista, myös akvaarionharrastajan omista tiedoista ja resursseista. Tästä yksinkertaisena esimerkkinä kala, joka tarvitsee tavallista enemmän tilaa, voi olla sopimaton akvaarioharrastajalle, jolla on tarjota vain 100 litran akvaario, mutta täysin sopiva harrastajalle, jolla on 1 000 litran akvaario. Kyseisen kokoiset akvaariot eivät ole edes lainkaan epätavallisia harrastajien keskuudessa.

Sama koskee kalojen hoitoa. Joillekin kaloille, esimerkiksi poikasille, on annettava ruokaa useita kertoja vuorokaudessa, toiset, esimerkiksi aikuiset petokalalajit, syövät harvemmin kuin kerran vuorokaudessa. Hyvin tasapainossa oleva akvaario pärjää tilapäisesti jopa kaksi viikkoa ilman hoitoa.

Harrastuseläinten pitämiseen liittyy olennaisesti tiedon kartuttaminen seuraamalla niiden elämää ja käyttäytymistä sekä myös kokeilemalla erilaisia tapoja hoitaa niitä. Tämän vuoksi tulisi siltä osin kuin koe-eläintoimintaa koskevat säännökset mahdollisesti tulisivat sovellettavaksi, pitää kaikki sellainen toiminta, joka ei aiheuta eläimille kärsimystä, vapaana rajoituksista.

Hyvä hoito edellyttää että tehokkaita lääkkeitä on saatavilla ja käytetään. Nykyiset määräykset ovat vaikeaselkoiset.

Koska akvaariokalojen tauteja ja niiden lääkitystä tuntevia eläinlääkäreitä ei ole riittävästi saatavilla, tulisi akvaarioalan maahantuojilla/tukuilla/viljelylaitoksilla olla oikeus diagnosoida tauteja ja saada lääkemääräys eläinlääkäriltä.

Akvaariokalojen hoitamiseen käytettävien välineiden luettelemiseen lainsäädännössä ei ole perusteita. Jo tekninen kehitys tuo jatkuvasti uusia tai parempia välineitä akvaarioharrastajien käyttöön.

Kalojen pitämistä koskevat kiellot/rajoitukset

Harrastuseläintoiminta on erittäin hyvä tapa hankkia tietoja uusista lajeista, joita ei ole vielä tutkittu tieteellisesti. Näitä löytyy luonnosta jatkuvasti. Tämän vuoksi ei pidä laatia ns. positiivilistaa sallituista harrastuseläimistä.

Pelkästään kirjoahventen heimoon kuuluu yli 2 000 tieteellisesti kuvattua lajia, joista miltei kaikki soveltuvat akvaariossa pidettäväksi. Lisää lajeja löydetään ja kuvataan tieteellisesti useita kymmeniä vuosittain. Muita suuria kalaheimoja ovat eri monnikalaheimot, särkikalat, eri tetrakalaheimot ja eri hammaskarpikalat, joihin kuuluu tuhansia tieteellisesti kuvattuja ja akvaariossa pidettäviä lajeja. Jo tästä syystä muutamista lajeista koostuva positiivilista on mahdoton ajatus. Lisäksi positiivilista estäisi uusien vielä tieteellisesti kuvaamattomien lajien harrastuksen, ilman että sille on mitään eläinsuojelullista perustetta. Ajatus, että kaikki mistä viranomaisilla ei ole tietoa pitäisi kieltää (ns. varovaisuusperiaatteesta kts myös edellä sivulla 1.) on täysin väärä ja muodostaa perusteettomasti esteen uuden tiedon hankkimiselle.

Makean veden suurimmat kalaheimot, joiden lajeista huomattava määrä soveltuu pidettäväksi akvaariossa (tiedot vuodelta 2004, lähde: Varjo, M., L. Koli, H. Dahlström: Maailman kalojen nimet, 2004)

Cyprinidae	2 241 lajia
Anostomidae	127

Characidae	1 000 lajia
Mochokidae	175 lajia
Callichthyidae	158 lajia
Loricariidae	679 lajia
Melanotaeniidae	71 lajia
Aplocheilidae	237 lajia
Rivulidae	208 lajia
Poeciliidae	293 lajia
Cyprinodontidae	119 lajia
Mastacembelidae	71 lajia
Cichlidae	2 000 lajia
Belontiidae	83 lajia

Se, että tietyn akvaariokalalajin tarpeita ei vielä tunneta tai että sen pitäminen on haastavaa, ei ole peruste pitämisen kieltämiselle. Lajilla on todennäköisesti lähisukulaisia joiden tarpeet tunnetaan, ja joista voidaan lähteä kun etsitään lajin tarpeisiin sopivia pito-olosuhteita. Haastavuuskaan ei voi olla este, mutta tietysti on edellytettävä että myös haasteelliselle kalalle tarjotaan sopivat olot.

Käsite eksoottinen laji tulisi määritellä, tai sen käytöstä luopua. Mikäli sillä tarkoitetaan vain harvinaista lajia taikka lajia, joka on kotoisin luonnonoloiltaan puutteellisesti tunnetulta alueelta, ei ole olemassa eläinsuojelullista perustetta rajoittaa tällaisten lajien pitämistä.

Harrastuseläinliikkeet, erityisesti Suomen kaltaisella pienillä markkinoilla, tarjoavat pääasiassa vanhoja tuttuja lajeja, kun uusien lajien, harvinaisuuksien tai erikoiskalojen tarjolla pitäminen voi olla liian suuri taloudellinen riski. Harrastuksen monipuolisuus edellyttää tämän vuoksi, että akvaariokalojen, -kasvien ja tarvikkeiden yksityistuontia ei rajoiteta. Akvaariokalojen kuljettaminen voidaan yksinkertaisesti järjestää niin että kalat eivät kärsi kuljetuksesta. Akvaariokalojen kuljettamiselle (kaupalliselle tai yksityiselle) ei siten tule asettaa rajoituksia. Nykyiset tuotantoeläimiä varten tarkoitetut rajoitukset tulee poistaa akvaariokalojen osalta.

Akvaariokalojen jalostukseen ja niille suoritettaviin kosmeettisiin toimenpiteisiin liittyvä maailmanlaajuisesti vakavia eläinsuojelullisia ongelmia. Suomen tilanne on tällä saralla melko hyvä, mutta eläinsuojelullisesti kyseenalaisten muotojen maahantuonti on kuitenkin tavallista. Sellainen harrastuseläinviljely, joka aiheuttaa kärsimystä eläimelle, on kiellettävä. Sama koskee viljelyä tai jalostusta, joilla tuotetaan kaloja, joiden liikkuminen tai kommunikointi on vaikeutunut huomattavasti. Samoin tulee kieltää sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat kärsimystä, kuten väriaineen injektointi tai evien typistys. Kieltoa ei pidä voida kiertää suorittamalla viljely tai toimenpide ulkomailla. Eläinten, jotka on aikaansaatu kielletyn viljelyn tai toimenpiteen kautta, pito ja yksityinen tuonti olisi kiellettävä.

Geenimanipulaatio on menetelmä muiden joukossa, jonka kieltämiseen sellaisenaan ei ole eläinsuojelullista perustetta. Kiellettyä tulisi olla geenimanipulaation käyttäminen jos se aiheuttaa kärsimystä kalalle tai haittaa sen hyvinvointia.

Yhdistystoiminta

Akvaarioyhdistykset ovat hyvä kanava harrastajalle hankkia kalojen pitämiseen tarvittavaa tietoa. Tämän vuoksi yhdistysten toimintaedellytykset tulee turvata. Ei tule asettaa määräyksiä, jotka vaikeuttavat yhdistysten toimintaa. Esimerkiksi näyttelyt ja huutokaupat pystytään järjestämään niin että eläinsuojelulliset näkökohdat tulevat otetuksi huomioon, joten niiden järjestämistä ei tule vaikeuttaa.

Mikäli kielletään tai muuten rajoitetaan harrastusyhdistysten näyttely-, huutokauppa- tai kilpailutoimintaa, tulee selvästi määritellä mitä toimintoja rajoitetaan, rajoitukset sekä järjestämisen ehdot.

Laajamittainen harrastaminen

Sellaiset ylimalkaiset määrälliset rajat, jotka voivat soveltua suurempiin eläimiin, kuten hevosiin tai koiriin, eivät sovellu akvaariokaloihin. Muutaman kymmenen akvaarion pito ei ole mitenkään epätavallista erikoistuneiden harrastajien joukossa (esim. hammaskarpi tai taistelukalat, joita usein pidetään vain 1-3 yksilöä akvaariota kohden. Mikäli halutaan (kuten nykyisessä laissa/asetuksessa) säätää ns. laajamittainen harrastaminen ilmoituksenvaraiseksi, laajamittaisuus tulee määritellä riittävän laajasti. Eräs vaihtoehto olisi pitää laajamittaisena vain sellaista harrastamista, mikä on ammattimaista eli verollista.

Kauppiasketjun itsesääntely

On toivottavaa, että alan kaupalliset maahantuojat, tukkuliikkeet ja vähittäisliikkeet pidättyvät myymästä kaloja, jotka eivät sovellu pidettäväksi akvaariossa, sekä kaloja, joiden pyynnissä, kuljetuksessa ja/tai viljelyssä käytetään ei-toivottuja menetelmiä.

Kunnoittavasti

Helsingin Akvaarioseura r.y.

Lähteitä, linkkejä, viitteitä

http://www.seedinit.org/index.php?option=com_mtree&task=att_download&link_id=77&cf_id=42

<http://www.ornamental-fish-int.org/research-support/projeto-piaba>

Rassi, Pertti: Panssarimonnit, 1997

Varjo, M., L. Koli, H. Dahlström: Maailman kalojen nimet, 2004